



Phần I: ĐỌC HIỂU VĂN BẢN VÀ THỰC HÀNH TIẾNG VIỆT (6 điểm)

Câu 1. Bài thơ Mây và sóng viết theo thể thơ

- A. năm chữ
- B. bảy chữ
- C. tự do
- D. lục bát

Câu 2. Hai bài thơ Chuyện cổ tích về loài người và Mây và sóng có những điểm gì khác nhau?

- A. Mây và sóng có câu thơ kéo dài, không bị hạn chế về số tiếng trong mỗi câu thơ, trong khi Chuyện cổ tích về loài người mỗi câu thơ có 5 tiếng.
- B. Mây và sóng có yếu tố miêu tả, còn Chuyện cổ tích về loài người không có.
- C. Mây và sóng có cả lời thoại của nhân vật, còn Chuyện cổ tích về loài người không có.
- D. Chuyện cổ tích về loài người có các biện pháp tu từ so sánh, nhân hoá, điệp ngữ, còn Mây và sóng không có.

Câu 3. Những dấu hiệu nào cho thấy bài thơ Mây và sóng được viết từ điểm nhìn của một em bé?

- A. Nội dung bài thơ là nói về tình cảm mẹ con.
- B. Các từ ngữ xưng hô trong bài thơ (mẹ, con, tôi, bạn, em).
- C. Các nhân vật mây và sóng được nhân hoá để trò chuyện với “con”.
- D. Giọng thơ nhẹ nhàng, thủ thỉ.

Câu 4. Những biện pháp tu từ nào được sử dụng trong bài Mây và sóng?

- A. Điệp ngữ
- B. Điệp cấu trúc
- C. Ẩn dụ
- D. So sánh
- E. Nhân hoá
- F. Đảo ngữ

Câu 5. Trò chơi mà mây và sóng rủ em bé chơi có gì hấp dẫn? Chúng cho thấy đặc điểm gì của trẻ em?

Câu 6. Lời từ chối của em bé với mây và sóng có ý nghĩa gì?

Câu 7. Tại sao em bé khẳng định các trò chơi với mẹ là “trò chơi thú vị hơn”, “trò chơi hay hơn” so với những lời rủ rong chơi của mây và sóng?

Câu 8. Em bé đã chơi hai trò chơi tưởng tượng, trong đó em bé và mẹ đều “đóng những vai” khác nhau. Theo em, tại sao tác giả lại để “con là mây”, “con là sóng” còn “mẹ là trăng”, “mẹ là bến bờ”? Hãy ghi lại một số đặc điểm của mây, sóng, trăng, bờ bến để thấy rõ hơn sự tinh tế và tình cảm, cảm xúc được tác giả thể hiện trong bài thơ.

Câu 9. Hãy ghi lại các động từ, cụm động từ được dùng để kể về mây, sóng, mẹ, con trong bài thơ và nhận xét về tác dụng của chúng.

Câu 10. Trong ca dao Việt Nam, có nhiều câu nói về tình cảm, công ơn của cha mẹ với con cái. Em hãy tìm và ghi lại ít nhất 3 câu ca dao trong số đó.

Phần II: LÀM VĂN (4 điểm)

Viết bài văn tả cảnh gói bánh chưng ngày tết.

ĐỀ SỐ 2

Phần I: ĐỌC HIỂU VĂN BẢN VÀ THỰC HÀNH TIẾNG VIỆT (6 điểm)

Đọc đoạn thơ sau trong bài thơ *Gần lắm Trường Sa* của Lê Thị Kim và trả lời các câu hỏi:

*Biết rằng xa lắm Trường Sa
Trùng dương ấy tôi chưa ra lần nào
Viết làm sao, viết làm sao
Câu thơ nào phải con tàu ra khơi
Thế mà đã có lòng tôi
Ở nơi cuối bến ở nơi cùng bờ
Phai đâu chùm đảo san hô
Cũng không giống một chùm thơ ngọt lành
Hồi quần đảo cuối trời xanh
Như trăm hạt thóc vãi thành đảo con
Sóng bào mãi vẫn không mòn
Vẫn còn biển cả vẫn còn Trường Sa
[...] Ở nơi sừng sững niềm tin
Hồi quần đảo của bốn nghìn năm qua
Tắm lòng theo mũi tàu ra
Với tôi quần đảo Trường Sa rất gần.*

(Lê Thị Kim - Nguyễn Nhật Ánh, *Thành phố tháng Tư*,
NXB Tác phẩm mới, Hà Nội, 1984, tr. 15 - 17)

Câu 1. Hãy chỉ ra những đặc điểm của thơ lục bát được thể hiện qua bốn dòng cuối của đoạn thơ.

Câu 2. Nêu những hình ảnh tác giả sử dụng để miêu tả quần đảo Trường Sa.

Câu 3. Theo em, vì sao nhà thơ khẳng định "*Với tôi quần đảo Trường Sa rất gần*"?

Câu 4. Bài thơ đã khơi gợi trong em tình cảm và trách nhiệm gì với đất nước, với biển đảo quê hương?

Câu 5. So sánh nghĩa của từ *mũi* trong hai trường hợp sau và cho biết đó là từ đồng âm hay từ đa nghĩa:

a. *Tắm lòng theo **mũi** tàu ra*

Với tôi quần đảo Trường Sa rất gần.

b. *Bạn Lan có chiếc **mũi** dũa rất đẹp.*

Câu 6. Tác giả đã sử dụng biện pháp tu từ gì trong hai dòng thơ sau. Nêu tác dụng của việc sử dụng biện pháp tu từ đó.

Hỡi quần đảo cuối trời xanh

Như trăm hạt thóc vãi thành đảo con

Phần II: LÀM VĂN (4 điểm)

Viết bài văn kể lại một trải nghiệm vui, hạnh phúc.

ĐỀ SỐ 3

Phần 1: Đọc hiểu (5,0 điểm)

Đọc đoạn trích sau và trả lời các câu hỏi bên dưới:

“Tôi rình đến lúc chị Cốc rĩa cánh quay đầu lại phía cửa tổ tôi, tôi cất giọng véo von:

Cái Cò, cái Vạc, cái Nông

Ba cái cùng béo, vật lông cái nào?

Vật lông cái Cốc cho tao

Tao nấu, tao nướng, tao xào, tao ăn.

Chị Cốc thoát nghe tiếng hát từ trong đất văng vẳng lên, không hiểu như thế nào, giật nảy hai đầu cánh, muốn bay. Đến khi định thần lại, chị mới trợn tròn mắt, giương cánh lên, như sắp đánh nhau. Chị lò dò về phía cửa hang tôi, hỏi:

- Đưa nào cạnh khoé gì tao thế? Đưa nào cạnh khoé gì tao thế?

Tôi chui tọt ngay vào hang, lên giường nằm khểnh bắt chân chữ ngũ. Bụng nghĩ thú vị: “Mày tức thì mày cứ tức, mày ghè vỡ đầu mày ra cho nhỏ đi, nhỏ đến đâu thì mày cũng không chui nổi vào tổ tao đâu!”.

Một tai họa đến mà đưa ích kỉ thì không thể biết trước được. Đó là: không trông thấy tôi, nhưng chị Cốc đã trông thấy Dế Choắt đang loay hoay trong cửa hang. Chị Cốc liền quát lớn:

- Mày nói gì?

- Lạy chị, em nói gì đâu!

Rồi Dế Choắt lủi vào.

- Chối hả? Chối này! Chối này!

Mỗi câu “Chối này” chị Cốc lại giáng một mỏ xuống. Mỏ Cốc như cái dùi sắt, chọc xuyên cả đất. Rúc trong hang mà bị trúng hai mỏ, Choắt queo xương sống, lăn ra kêu văng. Núp tận đáy đất mà tôi cũng khiếp, nằm im thin thít. Nhưng đã hả cơn tức, chị Cốc đứng rĩa lông cánh một lát nữa rồi lại bay là xuống đầm nước, không chút để ý cảnh khổ đau vừa gây ra.”

(Ngữ văn 6, tập 1, NXB Giáo dục Việt Nam, năm 2021)

Câu 1 (1 điểm): Đoạn trích trên thuộc văn bản nào? Ai là tác giả?

Câu 2 (2 điểm): Khái quát nội dung của đoạn trích trên bằng một câu văn.

Câu 3 (2 điểm): Chỉ ra và nêu tác dụng của một phép so sánh có trong đoạn văn trên.

Phần 2: Tập làm văn (5,0 điểm)

Từ văn bản “*Nếu cậu muốn có một người bạn...*”, em hãy tưởng tượng để viết bài văn kể và miêu tả lại cảm xúc của nhân vật Cáo sau khi từ biệt Hoàng tử bé.

ĐỀ SỐ 4

Phần 1: Đọc hiểu (3 điểm)

Đọc đoạn trích sau và trả lời các câu hỏi bên dưới:

Tôi sống độc lập từ thuở bé. Ấy là tục lệ lâu đời trong họ nhà đẻ chúng tôi. Và lại, mẹ thường bảo chúng tôi rằng : "Phải như thế để các con biết kiếm ăn một mình cho quen đi. Con cái mà cứ nhong nhong ăn bám vào bố mẹ thì chỉ sinh ra tính ỷ lại, xấu lắm, rồi ra đời không làm nên trò trống gì đâu". Bởi thế, lúa sinh nào cũng vậy, đẻ xong là bố mẹ thu xếp cho con cái ra ở riêng. Lúa sinh ấy, chúng tôi có cả thầy ba anh em. Ba anh em chúng tôi chỉ ở với mẹ ba hôm. Tới hôm thứ ba, mẹ đi trước, ba đưa tôi tập tễnh, khấp khởi, nửa lo nửa vui theo sau. Mẹ dẫn chúng tôi đi và mẹ đem đặt mỗi đứa vào một cái hang đất ở bờ ruộng phía bên kia, chỗ trông ra đầm nước mà không biết mẹ đã chịu khó đào bới, be đắp tinh tươm thành hang, thành nhà cho chúng tôi từ bao giờ. Tôi là em út, bé nhất nên được mẹ tôi sau khi dắt vào hang, lại bỏ theo một ít ngọn cỏ non trước cửa, để tôi nếu có lỡ ngỡ, thì đã có ít thức ăn sẵn trong vài ngày. Rồi mẹ tôi trở về.

(Tô Hoài, *Dế Mèn phiêu lưu kí*)

Câu 1 (0,5 điểm): Xác định phương thức biểu đạt của đoạn trích.

Câu 2 (0,5 điểm): Tìm câu chủ đề của đoạn văn trên.

Câu 3 (1 điểm): Câu văn sau có bao nhiêu tiếng? Trong câu có những từ láy nào? "Tới hôm thứ ba, mẹ đi trước, ba đưa tôi tập tễnh, khấp khởi, nửa lo nửa vui theo sau."

Câu 4 (1 điểm): Theo em, khi được đẻ mẹ dẫn đi ở riêng, tại sao anh em Dế Mèn lại "nửa vui nửa lo"?

Phần 2: Tập làm văn (7 điểm)

Câu 1 (2 điểm): Viết một đoạn văn ngắn (khoảng 10 dòng) để giải thích tại sao trong cuộc sống không nên ỷ lại?

(Ý lại: dựa dẫm vào công sức người khác một cách quá đáng.)

Câu 2 (5 điểm): Em hãy kể về kỉ niệm ấu thơ làm em nhớ mãi.

ĐỀ SỐ 5

PHẦN A. ĐỌC (4 điểm)

I. Đọc văn bản

CÂU CHUYỆN CỦA HẠT DẼ GAI

Tôi là đứa con bé nhất của mẹ Dẻ Gai trong rừng già, trên sườn núi cao cheo leo. Mùa xuân đến, từ trên cánh tay và mái tóc của mẹ, từng nụ hoa dẻ nhú ra như quả cầu xanh có tua gai nhỏ. Rồi hoa lớn dần thành những trái dẻ xù xì gai góc. Anh chị em chúng tôi ra đời như thế đó.

Chúng tôi lớn lên trong mùa hè nắng lửa, mưa giông. Những cơn mưa ào đến gội ướt đầm tóc mẹ và tắm mát cho chúng tôi. Nắng làm bỏng rát cả làn da và mái tóc của mẹ.

Khi thu về, trái dẻ khô đi, lớp áo gai đã chuyển sang màu vàng cháy. Hạt dẻ căng tròn làm nứt bung cả tấm áo gai xù bông đã quá chật chội. Anh chị của tôi phờ ra lớp da nâu bóng, khỏe khoắn dưới nắng thu vàng. Tôi nghe các anh chị cười đùa và trò chuyện với mẹ:

- Mẹ ơi, bạn chim gì có bộ lông sặc sỡ thế?
- Đó là bạn chim Thiên Đường con ạ.
- Có ai đang bò lên tay mẹ và cứ đổi màu liên tục thế nhỉ?
- À, bác tắc kè bò lên sườn nắng đó con. Nhà bác ấy trong hốc đá.

Tôi vẫn nằm im trong lớp áo gai xù bông, nép vào một cánh tay của mẹ. Tôi chẳng muốn chui khỏi tấm áo ấm áp, an toàn đó chút nào.

Nhưng rồi những ngày thu mơ mộng cũng trôi qua.

Đông đến, gió lạnh buốt thổi ù ù qua khu rừng. Gió vụn vẹo những cánh tay dẻo dai của mẹ. Gió lay giật tấm thân vững chãi của mẹ. Nhưng mẹ vẫn bền gan đứng trên sườn núi cheo leo.

Mỗi lần có trận gió mạnh thổi qua, tôi nghe các anh chị của mình kêu lên:

- Mẹ ơi! Gió to quá! Con lạnh lắm!
- Các con đã lớn rồi mà. Đừng sợ gió. Gió lạnh sẽ làm các con khỏe khoắn hơn.
- Mẹ ơi, gió bứt con khỏi tay mẹ rồi! Áo ấm bị tung ra! Ôi con sợ lắm!